

ACC. N:R M. 10126:55.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

vi har varit faller under tiden sedan dess, men kyrklagarna ha de varit i minoriteten och några förändringar i arbetet har för dess skull inte försatts.

Nöjdhare

Den siste nöjdaren av den gamla stamman vid Stig kvarn var Nils Johan Olsson. Han var länge anställd här och han köpte sig ett eget hem från Stig gård. Stigbyggets källar, där han öppnade beringsthus och sadugård och han hade så pass mycket god tillfälle att där kunde gödas in. På Rydahemsöiden hade för den tiden ännu inte slagits igen, varför det inte var möjligt

ACC. NR M. 10126:56.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ans för laga ansökan om för-
indaga länshuset. Efter några
år följde gjord sålaren Kon-
stans och Stånggården såldes nu
exekutivt. Det var: Bådan år 1890-91.
Det och gårdens nya ägare blev sam-
tidigt ägare såväl till denna län-
shuset som till en annan för sam-
ma stads såld länshuset. De fattig-
ga länshuset ägarna. Den andre var
samt till yttre och en vinstande: An-
rika. Fingo en besked om att de
skulle köpa sina länshuset för
mycket eller också avflytta därifrån.
Det blev rättgång: saken och
budsattens utslag för att de
både förlorat och måste alltså
än en gång köpa sin egendomslänshuset.

ACC. N:R M. 10126:57.

56

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Johan myllas, som han g.
brenligen kallades, var en arbetare
hant, som strävade och bilade för
sig och de sina. Han hade sin
familj och försörja och arbetade
det för honom en finge barnen
och sina. Men hans bröster
var också en duktig människa
och makarna hjälpte åt i han-
gen för tillvaron. Johan var även
tuffelmakare och detta hade han
en stor bröster med kvarnham-
mar som såsom verkstad. Ständig
jukt han vara sysselsatt, men
det blev ju alltid lite intäp-
pen från bröster. I kvarnham-
mar var ju hans tid i en ut-
skottvinkel till kvarnen. En kall

ACC. NR M. 10126:58.

57

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

vintern 1894 hade man eldat i
gass kaffet i järnkaminen och
den blev överhettad och så uppstod
det eldsvada i kaminen. Folk
kom till och man arbetade intensivt
med stäckningen och det lyckades
även att begränsa elden till själva
utbyggnaden och man tillstod
dena betydelsefulla följande.
Kvarnen hade pålunda påddats
från en hotande förintelse och ar-
betet där kunde påbörjas följande.
Kvarnkammaren anordnades sedan
inne i själva kvarnhuset, där
den var så länge byggnaden stod.
Förhållandet mellan riv-
ningen och hans principer hade
inte alltid varit det bästa och

ACC. NR M. 10126:59.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Särskild efter förmanen angående
ende ägarberättelse till lägenheten.
Men när det ofta gräns, vilken
någon blev uppmärksam och han
använde i stället en annan karta
i Östern, Torpa och den där han
också, efter att ha skadats sitt
öga av en gläns vid parkeringen
av konstnärerna, så att han
stannade sitt arbete. Han såg till på
färdtjänsten i Gunglby.

Johan Fredrik Andersson blev
angjorden i stället efter Olofson,
men han var där under blott
en kortare tid, varefter han över-
tog den närbeliggande prästens
bostad och upflyttade dit. Efter
den tiden var det mycket få

anbyten av mjölkare vid Åby
Kvarn och de flesta var då
inte längre och var de förvarade
de avflyttade till en annan
plats.

Omkring 1896 uppfördes en
stäm och regeligt bostadsbygg-
nad för mjölkarna och en
än mer för Kvarnen. Denna
byggnad är numera bostad för
en maskinist vid Kvarnen
och tidigare har uteligger en
familj vid samma verk haft
sin bostad här.

I juni månad 1916 stod Åby
Kvarn färdig och togs i
bruk för sitt ändamål. Den gamla
förbäten Kvarnen fick avyttras

ACC. N:R M. 10126:61,

60
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Till en början behåller här vatten
sin sin drift, men den blir inte
elektrifierad, varför den snart
blir stängd för alltid. Stänge-
nom bröts en många sekel gammal
tradition som kan hedas
tillbaka till medeltiden, då även
Mydala kloster en tid ägde
en stön här.

I Åbo och Trastorp fortsat-
te vattenkraften och på till 1927
då även vattenfallen här mon-
terades för elektrisk drift. Trastorp
kvarn nedlades då helt och hål-
let, men i Åbo inrättades elek-
trisk driftkraft varför denna kvarn
fortfarande är i gång.

ACC. N:R

M. 10126:62.

Landskap:

Härad:

Socken:

Uppteckningsår:

Upptecknat av:

Adress:

Berättat av:

Född år

i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

På gamla säg
 säg vid sidan och till höger om
 skogen, medan det nya upp-
 gjordes på 1870-talet i motsatta ri-
 ctan och än lites längre upp. Det
 senare sägverket såldes 1899 av organist
 P. H. Melander till ingenjör B. P. Sun-
 nesson och flyttades till Råstorp.
 Ett annat sägverk uppfördes senare
 på den förra platsen med sam. und-
 skola och skogsbuch samt likson
 tidiga benstämp och benstämp för-
 stikhytt av B. P. Sundeberg. Detta
 säg verk var i gångevarn 1907.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M. 10126:63.

Landskap:

Småland

Upptecknat av:

J. J. J. J.

Härad:

Munkbo

Adress:

Målag, Ragnan

Socken:

Berga

Berättat av:

Uppteckningsår:

1946

Född år

i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

62

Det gamla säget var ett s.k. en-
 jämsigt, som gick mycket nära och
 hade blott en klinga. De kvarnarna
 stänkens ända stannade man till
 och sköt bort tillbaka igen. På grund
 därav blev det plucka: ändan av de sä-
 gade bräderna. I gamla hem kan man än
 idag få se bräda och plank sågade här.
 1895 utbjöds säget här mot en rundklinga.
 Byggnadssektionen utbjöds här och
 hade en turbin, som kan spåla hade
 7000 hästkraftar installerade en kvarn bed.
 ut där stänkbyggen såd: det gamla säget
 det blev emellanåt alltså förskvad

Skriv endast på denna sida!

M. 10126:64

effekt med denna Jacobin. När
den sattes i gång ville den göra
känsla och där för fick den för
det mesta stå stilla.

En junnimånad 1907 blev det
en häfvig eldsvåda i det nya
sängstället, som ödelades tillräk
med den på motsatta sidan om
en delad trädskolelundan.

Elden spred sig vidare till det
gamla sängstället och karnstället
vilka båda byggades ödelades och
vidare till Frans Johanssons båda
fästgårdar i Stig Säter. Som även
blev lagomast ror.

Om än alla de gamla byggnaderna
brinna, så har karnen varit och
stället har befruktningen upprätt,
men väntas i dammarna flyta en övers
flera av de förra byggnaderna.

63
FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforskning
vid Lunds universitet

M. 10/26:65

Lagans nya och moderna

kvant

Stad färdig 1926 och har sålun.
da. nu varit: gång: 20 år. Här för
mycket bra på alla gång och behö-
ver inte bekymra sig om vattenfö-
gan eller böja för isläggning om
vintern. Drivkraften kommer från
stora kraftstation och kraftnätet här.
för uppgår numera till cirka 2000
Kronor pr år. Staden äges av La-
gans kvantfärdig och andelarna
belöpa sig på 50 kr. styck. I detta
nätverk har man alla moderna
maskiner till sitt förfogande och
har framställt en förhållandevis ve-
rmyck till som övriga storsamt.
Dessutom är också mycket god.
Den årliga vinsten är nu 6 procent på
andelskapitalet.

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforsk-
ning vid Lunds universitet

68